

Iekšlietu ministrija

Cilvēktirdzniecība Latvijā

Konference «Sievietes loma 21.gadsimtā – iespējas un izaicinājumi», Bauskā, 2015.gada 26.septembrī

Lāsma Stabiņa

Nacionālais koordinators cilvēktirdzniecības novēršanas jautājumos (Iekšlietu ministrija)

Cilvēktirdzniecība

- Cilvēktiesību pārkāpums
- Noziedzīgs nodarījums pret cilvēka cieņu un integritāti
- Pasauls mēroga fenomens, kas nepazīst robežas.

Cilvēktirdzniecība

Cilvēktirdzniecība ir trīs elementu kombinācija:

Rīcība: personu savervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana

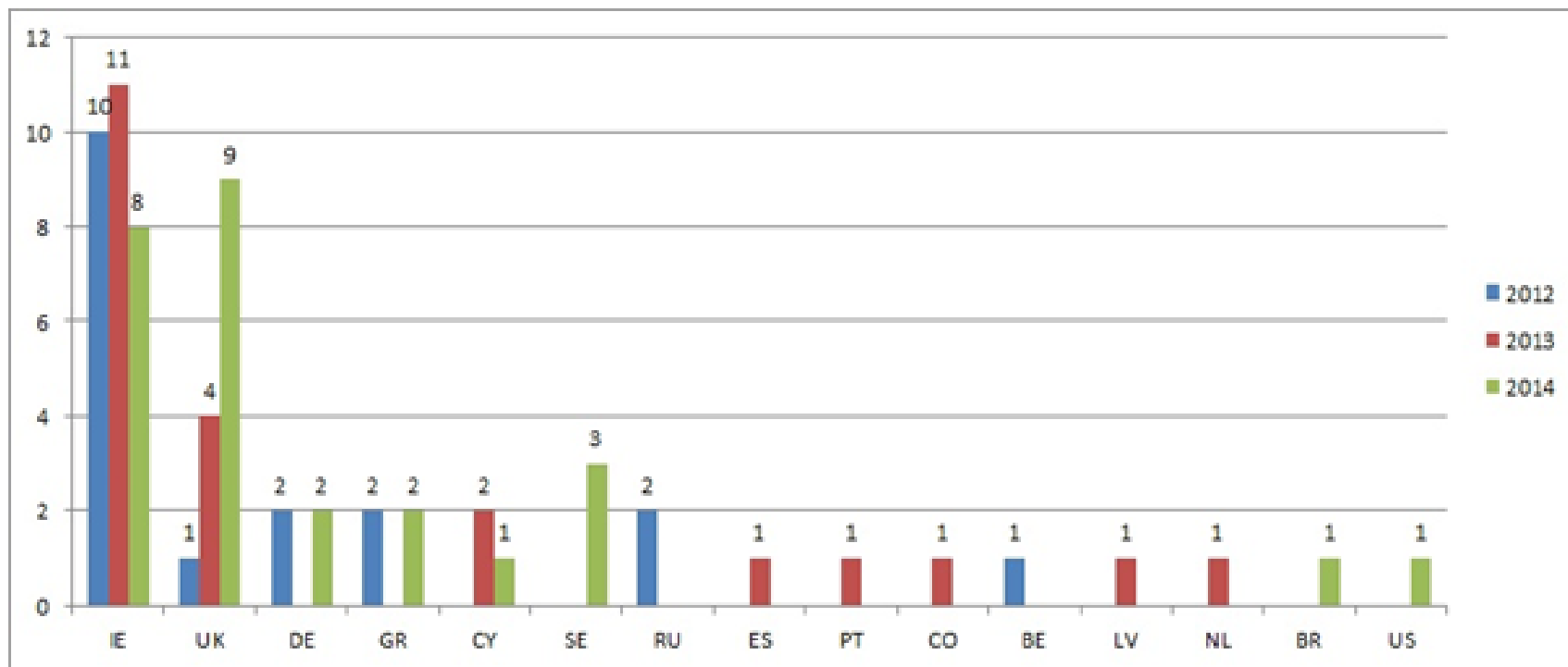
Noteiktu līdzekļu izmantošana: lietojot vardarbību vai draudus, vai aizvešanu ar viltu vai izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli, vai arī dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumus, lai panāktu personas piekrišanu

Ekspluatēšanās nolūkā: personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā, piespiešana veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus, turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (piemēram, parādu verdzība), turēšana kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana

Cilvēktirdzniecība

Latvija – cilvēktirdzniecības upuru izcelsmes valsts

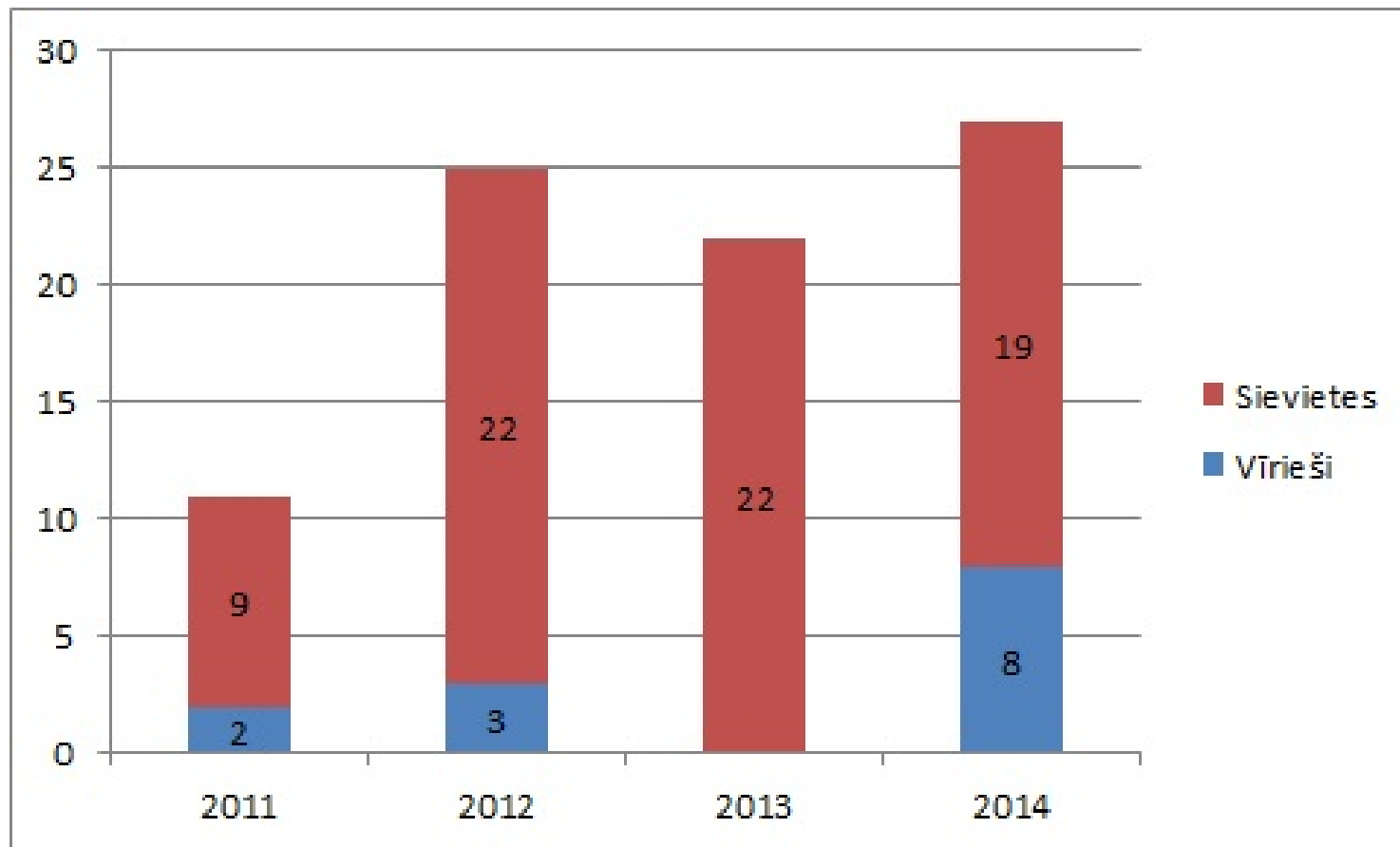
Pakalpojuma saņēmēju iedalījums pēc mērķa valsts (2012.-2014.gads)

Avots: biedrība "Patvērums "Drošā māja"", 2013-2015

Cilvēktirdzniecība

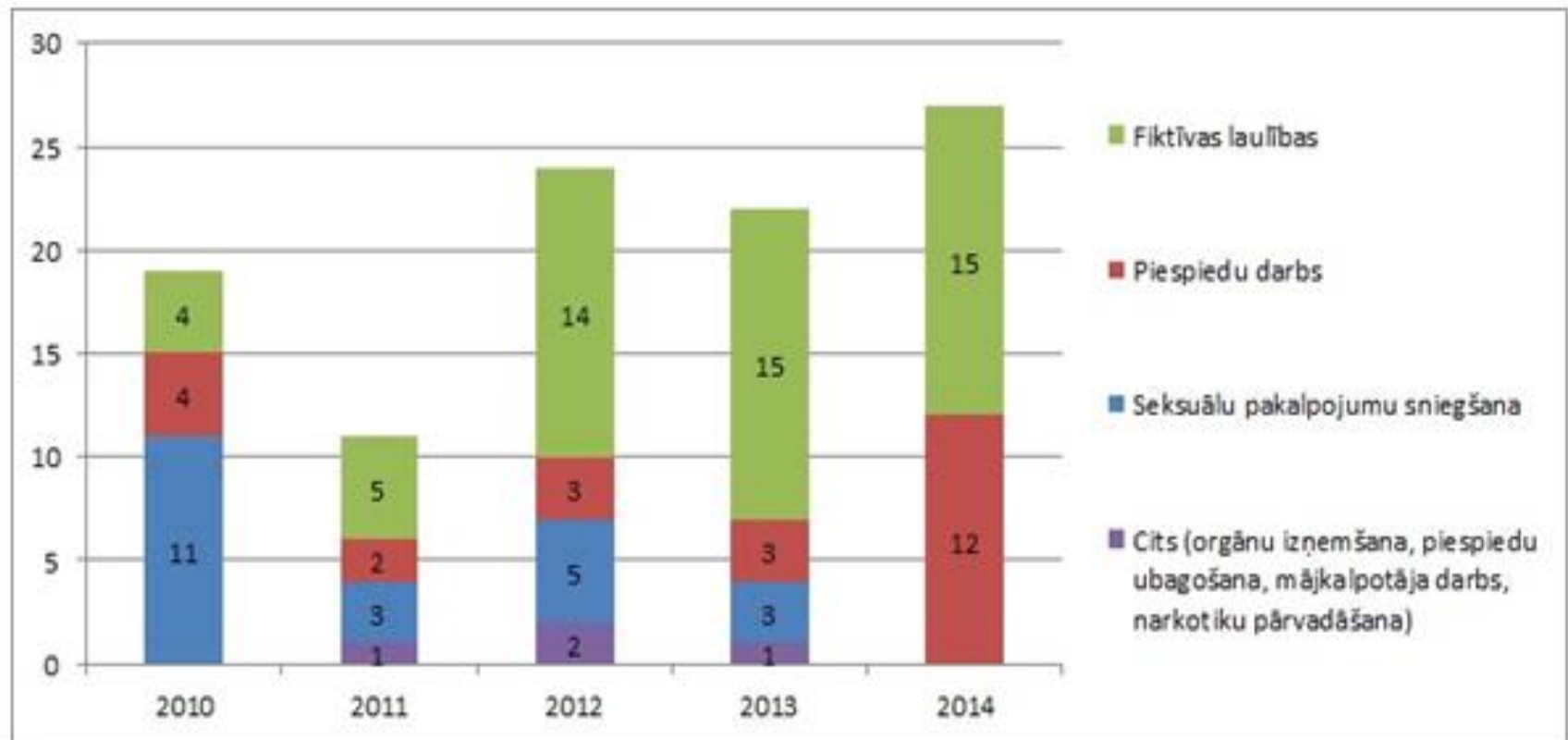
Pakalpojuma saņēmēju iedalījums pēc dzimuma (2011.-2014.gads)

Avots: biedrība "Patvērums "Drošā māja"", 2012-2015

Cilvēktirdzniecība

**Pakalpojuma saņēmēju iedalījums pēc ekspluatācijas formas
(2010.-2014.gads)**

Avots: biedrība "Patvērumš "Drošā māja"", 2011-2015

Politikas plānošana un koordinēšana

- Programma cilvēku tirdzniecības novēršanai 2004. – 2008.gadam, Programma cilvēku tirdzniecības novēršanai 2009. – 2013.gadam
- **Cilvēku tirdzniecības novēršanas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam** (profilakse, apkarošana, sadarbības un informācijas koordinācija)
- **Nacionālais starpinstitūciju koordinēšanas mehānisms** (izveidoja Ministru prezidents 2010.gadā)

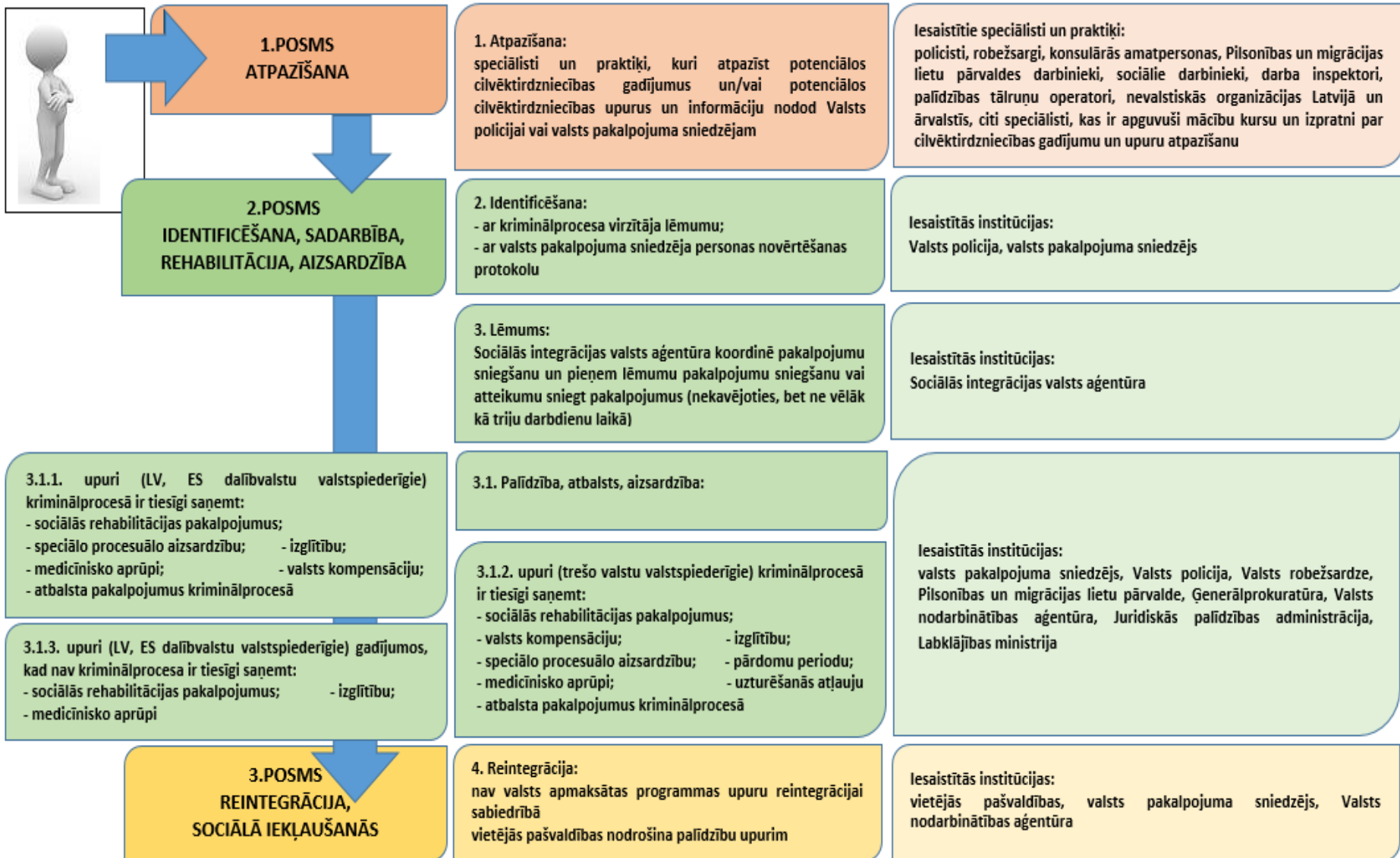
Nacionālais cilvēku tirdzniecības upuru atbalsta un konsultēšanas mehānisms

1.posms = atpazīšana

2.posms = formāla identificēšana, sadarbība,
rehabilitācija, aizsardzība

3.posms = reintegrācija, sociālā iekļaušanās

Nacionālais cilvēku tirdzniecības upuru atbalsta un konsultēšanas

Cilvēktirdzniecība

<https://www.youtube.com/watch?v=Ahg6qcgoy4>

Ja kaut ko nepamanām, tas nenozīmē, kas tas neeksistē.

Svarīgi iemācīties ieraudzīt un atpazīt.

— THE STROM PROJECT —

Starptautisks projekts “Stiprinot pašvaldību lomu darbam cīņā ar cilvēku tirdzniecību Baltijas jūras reģionā”.

Mērķis ir stiprināt pašvaldību kapacitāti un lomu atbalsta mehānismā cilvēku tirdzniecībā cietušajām personām desmit Baltijas jūras valstu padomes dalībvalstīs: Dānijā, Igaunijā, Somijā, Vācijā, Latvijā, Lietuvā, Norvēģijā, Polijā, Krievijas Federācijā un Zviedrijā.

— THE STROM PROJECT —

Specifiskie projekta mērķi:

- Identificēt esošos izaicinājumus un labākās prakses pašvaldību līmenī Baltijas jūras reģionā, lai uzlabotu zināšanas un vietējā mēroga pasākumus, kas vērsti pret cilvēku tirdzniecību.
- Nodrošināt vietējos sadarbības partnerus ar ekspertu līmeņa zināšanām un rīcības instrumentiem, kas nepieciešami, lai efektīvi strādātu ar cilvēku tirdzniecības gadījumiem.
- Izvērst reģionālās sadarbības tīklu cīņai pret cilvēku tirdzniecību pašvaldību līmenī.

— THE STROM PROJECT —

Galvenie izaicinājumi:

- Sadarbības trūkums pašvaldību līmenī;
- Pilnvarojuma trūkums. Pašvaldību loma cilvēktirdzniecības apkarošanās jomā nav noteikta normatīvajos aktos.
- Starpinstitucionālā sadarbības mehānisma upuru atbalstam trūkums pašvaldībās.
- Mācību trūkums.
- Upuru stigmatizācija un stereotipiska domāšana.
- Finansējuma trūkums.

Iekšlietu ministrija

HEST A

AGAINST HUMAN TRAFFICKING

Starpvalstu projekts “Novēršot cilvēku tirdzniecību un fiktīvās laulības: daudznozaru risinājums”

Projekta mērķis ir veidot izpratni par jaunu cilvēku tirdzniecības formu – cilvēku tirdzniecība ar mērķi noslēgt fiktīvas laulības, un ierosināt ieviest visaptverošu rīcību, lai novērstu šo cilvēku tirdzniecības veidu.

Iekšlietu ministrija

HEST A

AGAINST HUMAN TRAFFICKING

Projekta aktivitātes:

- izpētes darbs par fiktīvo laulību problēmu Latvijā, Igaunijā, Lietuvā, Īrijā un Slovākijā,
- likumdevēju, politikas plānotāju un praktiķu diskusijas nacionālā un reģionālā līmenī katrā valstī,
- visaptverošs pētījums, izstrādāta mācību metodoloģija,
- mācības,
- īstenotas informatīvās kampaņas,
- projekta noslēguma konference, kas notiks Rīgā 2016.gada nogalē.

Projekta ieviešanas laiks: 2015.gada janvāris – 2016.gada decembris

Projekta īstenošanas vietas: Latvija, Igaunija, Lietuva, Īrija, Slovākija, Somija

Iekšlietu ministrija

HEST A

AGAINST HUMAN TRAFFICKING

Fiktīvo laulību problēma Latvijā:

- Ja LV pilsonē/ir labprātīgi par samaksu slēdz fiktīvu laulību Latvijā vai ārvalstīs – noziedzīgs nodarījums – sods brīvības atņemšana līdz 5 gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana vai piespiedu darbs vai naudas sods, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Valsts policijas uzsāktie kriminālprocesi:

2013.gadā – 7, 2014.gadā – 15, 2015.gadā – 9.

Iekšlietu ministrija

HEST A

AGAINST HUMAN TRAFFICKING

Fiktīvo laulību problēma Latvijā:

- Ja LV pilsonē/ir savervēts, piespiests noslēgt fiktīvu laulību – cilvēktirdzniecība.

Valsts policija 2015.gada februārī nosūtīja kriminālvajāšanai vienu kriminālprocesu par cilvēktirdzniecību (seksuāla izmantošana, piespiedu darbs, fiktīvas laulības), par cietušā atzītas 7 LV pilsones, aizdomās turamās personas 10 (8 LV pilsoņu, 2 Pakistānas pilsoņi).

Secinājumi:

- Cilvēktirdzniecības apjomi nemazinās.
- Nepieciešams nodrošināt reģionālo neformālo sadarbības tīklu cilvēktirdzniecības novēršanai izveidošanu un efektīvu darbību.
- Jānodrošina mērķtiecīga finansējuma piešķiršana izglītojošām un izpratnes veidošanas aktivitātēm.
- Svarīgākais nosacījums darbā ar potenciālo cilvēktirdzniecības upuri:

NEKAITĒT, NETIESĀT, NENOSODĪT

Paldies par jūsu uzmanību!

Lāsma Stabiņa
Iekšlietu ministrijas
Nozares politikas departamenta
Politikas izstrādes nodaļas vecākā referente
Nacionālais koordinators cilvēktirdzniecības
novēršanas jautājumos

lasma.stabina@iem.gov.lv, +37167829674

www.iem.gov.lv

www.cilvektirdznieciba.lv